

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A vásárcsarnok és a járvány.

Debreczen, augusztus 27.

Jó husz esztendeje már, hogy Debreczenben először felvetődött a vásárcsarnok létesítésének eszméje és bizony husz év nagy idő, mondhatnánk: egy kicsi kis emberöltő, — husz év alatt nemzedékek nőttek fel és nemzedékek tértek örök pihenőre, de a vásárcsarnok eszméje így hosszú idő alatt se megvalósulni, se meghalni nem tudott.

Es hogy az idők vasfoga nem fogott rajta két decenniumon keresztül, ez éppen annak a tanubizonysága, hogy a vásárcsarnok eszméje igenis életképes és a megvalósítása fontos közérdek. Igaz: minden két-három esztendőben egyszer egyszer szóba került a város közügyeit intéző nagy zöldsztálnál is. Akadtak mindig ügybuzgó emberek, akik időnként felszínre vetették. De aztán megint csak agoniába esett az egész ügy. Pedig tervezet, költségelirányzat készült róla számtalan.

Most megint aktuális a kérdés. Kétszeresen aktuális azért, mert járványos időket élünk és tudvalevőleg a piaci élelmiszer tisztaságának kérdése ugyszólván az egész gerince a veszedelmes ragályos kór ellen való védekezésnek. Ebből önként folyik, hogy a piaci vásárcsarnok kérdése volna az egyedüli radikális megoldási módja az élelmiszerek tisztasági követelményeinek.

Hát ha husz esztendőn keresztül nem aludt el a vásárcsarnok létesítésének kérdése, úgy ma igazán itt az ideje annak, hogy végre a megvalósításért is tegyünk valamit.

Nem mi akarjuk felfedezni a vásárcsarnokok előnyeit a mostani szabadpiacokkal szemben. Mi ettől elkéstünk. Hanem maguk az érdekelt városok, amelyekben már megvalósították a vásárcsarnokok kérdését, a legjobb bizonyítványt állítják ki a vásárcsarnokok nagy szükségességeiről.

Azt is akarjuk azonban, hogy az illetékes faktoroknak ne csak ilyenkor, fenyegető vész idején jusson eszükbe a vásárcsarnok felállítása, hanem máskor

is, normális időkben, amikor elég idő van a megvalósításra.

Mert hogy mától holnapig nem lehet megcsinálni egy ilyen nagy horderejű dolgot, azt elismerjük, azonban a rendelkezésre álló idő elég hosszú volt ahhoz, hogy végre nyélbe üssék a dolgot.

Hogy miért nem jutott eddig előbbre a kérdés, ennek elfogadható okát igazán nehéz volna adni, mert hiszen — amint tudjuk — a törvényhatóság egyszer már elvileg kimondta ennek létesítését és ha így van a dolog, akkor nem lehetnek kétségeink az iránt, hogy kellő anyagi erő is meg van hozzá. Mi hátráltatja tehát? Csupán a maradiság, az új dolgoktól való huzódózás. Engedelmet kérünk, ez nem lehet indok egy ilyen életrevaló és szép eszme eltemetésére. Tessék meggondolni, hogy közegészségügyi szempontból mily nagy fontossága van annak, ha a piacokon az árusításra szánt élelmiszerek nem nyílt helyen, pornak, esőnek, piszoknak kitéve állanak, hanem nagy és tágas, könnyen szellőztethető, tisztán tartott és ügyesen elrekesztelt vásárcsarnokban halmoztatnak fel, ahol az orvosi ellenőrzés is könnyebb. De a vásárló közönség kényelmére nézve is sokkal előnyösebb a vásárcsarnok, mint a mostani nyílt piac, mert a vevő ugyszólván egy helyen talál meg mindent, amire csak szüksége van és nem kell neki sokszor felesleges utakat és fáradságot megtenni, hogy egy és más szükséges dolgot még beszeressen.

A vásárcsarnok korántsem luxUSDolog, hanem fontos közegészségügyi intézmény, melynek nagy jótéteményeit igazán csak ott lehet érezni, ahol ezen intézmény már életbelépett.

Ajánlatos volna, ha az illetékes faktorok illetékes helyen újra felszínre vetnék a kérdést és mindent elkövetnének, hogy most már addig napirendre ne térjünk fölötte, amíg teljesen megvalósítva nincs.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratoszák, hogy Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök Ostendéből való visszavazásakor Bécsben Aehrenthal gróf külügyminiszterrel és Bienerth miniszterelnökkel tanácskozni fog több politikai kérdéstről.

Debreczeni óvintézkedések a kolera ellen.

A tisztí főorvos nyilatkozata.

Megriadt figyelemmel kíséri Magyarországon mindenki a fekete rém, az ázsiai kolera közeledését. Debreczen városának különös oka van figyelemmel kíséren minden fázisát a külföldi járványnak, mert a debreceni állomás egyik főpontja a Galiciából jövő vasut vonalának, amely pedig egyenes összeköttetésben áll a fertőzött orosz vidékekkel. Szerencsére Galiciában még nem lépett fel a kolera, még egyetlen megbetegedés sem történt, azonban ennek dacára szükséges, hogy minden óvintézkedést jó előre megtegyenek a hatóságok. Megnyugtató tudat, hogy Debreczen városának illetékes közegei már megtették minden lehetőt nemcsak arra nézve, hogy az esetleg véletlenül behurcolt egyes eseteket izolálják, hanem hogy, ha lehetséges, még egyes eseteket se hurcolhassanak be idegen területről.

A fenyegető rém veszedelmessége teszi megokoltá azt, hogy a nagyközönség is nagy mértékben érdeklődik a járvány arányai iránt s megnyugvással akarja tudomásul venni, hogy a közhatalóságok, amelyeknek kezébe tették le a közönségről való gondoskodás kötelességét, e kötelességüknek eleget tettek-e. A közönség érdekeinek szolgálata vezetett bennünket, amikor tudósítónk ma fölkereste Tüdös Kálmán dr. városi tisztí főorvost, aki a koleraveszedelemmel szemben tett és még a napokban teendő intézkedésekről a következő felvilágosításokat adta:

— Debreczen városát csupán az orosz-lengyel határ felől fenyegetheti veszedelem, 1903-ban is onnan hurcolták be a fölmerült egyes eseteket. Akkor azonban szerencsére rögtön felismertük az eseteket és intézkedtünk, hogy az összesen öt esetben föllépett betegséget azonnal izoláltuk és a kolera járvánnyá nem lett. Ez idő szerint is ugyanazokkal az eszközökkel küzdünk a veszedelem ellen némi módosítással azonban, amennyiben

Jegygyűrűk, Mennyasszonyi ékszerek **Rose Dezső**

Aranyóra és láncz ujdonságok

Ezüst éteszközök Óriási raktár! Igen olcsó árak!

Iskolakönyvek Antalffy Józsefnél.

a város viszonyaiban is változások állottak be.

— Az óvintézkedésekre vonatkozóan megjegyzem, hogy kétféle intézkedésre van szükség. Az ugynevezett preventív intézkedésekre, amelyekkel a kolera megelőzését célozzuk és a speciális intézkedésekre, amelyekkel a már fellépett kolera betegülések tovább terjedését akarjuk meggátolni.

Az általános intézkedések keretében mi mindent megtettünk, hogy a szükséges köztisztasági rendelkezéseket mindenhol a legszigorubbán be tartsák s a lakosságot is figyelmeztetjük, hogy lakásaiban gondoskodják a szellőztetésről, a tiszta levegőről s hogy ivásra tiszta, friss vizet használjon.

Különösen nagy figyelmet fordítunk a piacnak, a nyilvános étkező helyiségeknek, szállóknak, vendéglőknek ellenőrzéséről. Ellenőrizni fogjuk a házaknál lévő szemétdombok és emésztő gödrök tisztántartását és elrendeljük azoknak azonnal való kiürítését. A zsufolt lakásokat is megvizsgáljuk s minden irányban a lakásoknál a lehető legjobb viszonyokat tudjuk előteremteni.

— Intézkedéseink már a mai nappal életbe léptek, a piacvizsgálatot naponta orvosi felügyelet mellett végezzük s úgy a tisztaságra, mint az áruk kifogástalan voltára nagy gondot fordítunk.

A járványkórházban is minden rendben van, huszonnégy beteg bármely pillanatban elhelyezhető már. A járványkórházban különben száz beteg számára van hely, a munkálatok, amelylyel a járványkórházat teljesen készenléte helyezik, most is folynak, hogy a fölszere-

lés teljesen rendben legyen. Már az állandó orvost is kiszemeltük, az ápoló személyzet is készenléte van, a régi, elavult betegszállító kocsikat, a ruha és ágynemű szállító kocsikat kijavítottuk s egy-két nap alatt készen lesznek. A betegeket zárt fedelű kocsikban szállítják el. Kijavítottuk a fertőtlenítő gépet is. Fölszólítást intéztünk az orvosokhoz is, kik hajlandók esetleges járvány alkalmával járványorvosi teendőket vállalni.

— A baj behurcolására vonatkozóan is tettünk intézkedéseket. Ha egy utas fertőzött vidékről jön városunkba, az elindulás helyének hatósága tartozik bennünket táviratban, vagy telefonon értesíteni arról. Az értesítés nyomán mi a megérkezett utast megfigyelés alá vesszük, természetesen úgy azonban, hogy szabad mozgásában ne gátoljuk.

Arra a kérdésre, hogy mily mértékben fenyegeti Debreczen városát a kolera veszedelme, Tüdös Kálmán dr. főorvos kijelentette:

A kolerát ma már, mióta ismerjük annak keletkezési okát, nem kezeljük mint rémet, hanem mint rendes járványt, ami semmi különösebb erősebb, pusztítóbb jelleggel nem bír, attól, hogy a kolera Debreczen belterületén nagyobb arányokat ölthet: sem félek, E véleményemnél abból indulok ki, hogy minden intézkedést és élőkészületet úgy állítottunk be, hogy minden esetet izolálhasunk s hogy a baj, még ha behurcolnák is azt, ne terjedhessen. Sajnos a külterületre ezt kevésbé állíthatom, a lakosság tudatlansága, szegénysége, a rossz táplálkozás, a rossz lakásviszonyok, a lakások tulsufaltsága mind olyan kö-

rülmények, amelyek a hatósági intézkedések üdvös hatását gyengítik.

Tüdös Kálmán dr. főorvos ezután elmondta még, hogy általános óvintézkedés ilyenkor a tisztaság, a helyes étkezés, tartózkodás a szesz italoktól.

A főorvosnak nyilatkozata eléggé megnyugtató, mert látjuk, hogy a veszedelem közeledésével szemben a hatóságok mindent megtesznek a baj távoltartására, vagy legzűzésére. E tekintetben elismerés illeti a főorvost is, aki szabadságidejét szakította meg, hogy az intézkedések megtételénél itthon lehessen.

Az öncsinálta mártírok.

Közhelmányok a közigazgatási tanfolyamról.

A debreceni közigazgatási tanfolyam szervezetének újbóli alakítása tárgyában egyik fővárosi és helybeli lapársunk oly tartalmas közleményeket hozott az utóbbi napokban, melyek szerint a tanfolyam igazgatói és előadói állások betöltésénél politikai szempontok vezették volna az erre illetékes tényezőket. Értesülésünk szerint ezen insznuáció semmi alappal nem bír. A tiszta igazság érdekében közöljük e tárgyban a következőket.

A közigazgatási tanfolyam előadói karának újból való szervezésének szüksége, — részint egyes előadók elhalálása, részint hosszas betegeskedése, részint a tárgyaknak megfelelő szakelőadók által való tanítása, illetőleg a szakelőadók a tárgyakhoz való helyes alkalmazása és összhangba hozása — merülvén fel, bizonyos személyi változtatások is elkerülhetetlenek voltak.

Városunk nagy fia.

Irta: Vértessy Gyula.

Hazavetődtem a provinciámba. A kis mátraalji városkába, ahol a zagyvaparti fáktól kezdve az utolsó kapásig minden és mindenki ismerősöm.

S oly jól esik az embernek a nagy városból, a nagy idegenségből hazamenni, még akkor is, ha az otthonbeli édes, jó szívek már mind kint pihennek a hegyoldal alatti kis temetőben. Sőt talán még jobban szeretjük azt a helyet, ahol a halottaink pihennek, mert azok a hantok köntek csak igazán.

Jól esik hazamenni. A nagy idegenségből, ahol jóformán nem ismeri az embert senki; haza, ahol mindenki tudja, hogy az ember ki íja-fija és ahol a „dicsértessék”-nek tiszteletudó elköszöntése után egymásnak sugják az emberek elhaladtom után:

— Hej, ha látná az istenben boldogult tekintetes fiskárius ur, hogy megőrülne az urfinak! Milyen szál emberré nőtt!

Mert ezek előtt már csak urfi maradok holtom napjáig. A tekintetes cím, az csak édesapámnak dukált ki.

De hát ebben is van a szeretetnek valamelyes kifejezése. Az urfi közelebb áll hozzánk, mint a tekintetes ur.

Hanem ezuttal, hogy otthon voltam, mintha mégsem lettek volna az emberek hozzám olyan szeretetreméltóak, oly bizalmasak,

közlékenyek, mint máskor. Látszott rajtuk, hogy nem olyan elfogulatlan, természetes a szíveségük, mint aminő szokott lenni. Mintha valami hidegség, vagy közöny lopózott volna a szíveik meg a szívem közzé.

Pedig semmi sötét tervem nem volt ellenük kifözve: képviselőjük sem akartam lenni alkotmányos költség nélkül, szeretetükre hivatkozva: sőt könyvet sem akartam kiadni előfizetés útján és antialkoholista tanokat sem hirdtettem, ami szólókoszorus vidékünkön joggal mehetett volna szentségtörésszámba.

Szóval nem értettem a mérsékelt szíveséget, melyet mindenkitől éreznem kellett.

Az öreg plébános bácsi nem tüntetett ki kegyei teljes mértékével, mert nem mondogatta el esteli pásztói boros és paradívizes kvaterkázgatás mellett a vasárnapi predikációját elejétől végig, egy jöttát se hagyva ki belőle úgy mint máskor, hanem csak nagyjában, mintha nem érdemelném már meg, hogy teljes lelki gyönyörökben légyen részem; és a jegyző koma se tálalta ki szíve minden keserűségét a „hat ökör” szolgabíró ellen, aki igenis hat ökör, ha mindjárt utri uszkve doktor is.

Nem, nem áráta ki, mintha csak azt mondta volna elhallgatása mentségére:

— Minek járjon a szám, te úgy se segítsz a dolgomon . . .

Viszont a szolgabíró se érvekkel támogatva jelentette ki, hogy a jegyző egy részeges csavargó, akinek rég kitekerhette volna a

nyakát, hanem csak úgy, minden bővebb nélkül hivatkozott rá, hogy — hiszen tudod, milyen kötnivaló.

Ennyit és nem többet! Holott azelőtt mind a ketten harci riadókat fújtak egymás ellen az én megnyerésemre, mert mindegyik szentül meg volt róla győződve, hogy a másik végérvényes tönkretétele egyedül tőlem függ.

De semmi sem bizonyította tekintélyem alkonyulatát annyira, mint Kati néni viselkedése.

Kati néni nagy hatalom nálunk odahaza. Akit ő megtesz nagy embernek, az nagy ember; akit legáncsol: az meghalt. Olyanforma ő, mint a templomunkbeli nagy harang. Mellette a többi kicsi is nyelvel, de csak az ő hangja bug ki a többi közül.

Ez a Kati néni ezuttal semmi dologban se kérte ki a pártfogásomat. Holott ezelőtt nem győztem a panaszait végighallgatni.

— Ezt is vigye ki öcsémuram, azt is, magának könnyű: benfentes a minisztereknél. Iróembernek megtesznek mindent, stb.

Hanem ezuttal semmivel sem bizott meg: — Nem kell fáradoznia, lelkelem öcsém. Az én dolgaimat majd nyélbe üti Tatay uram-öcsém. Amit ő akar, azt ki is viszi.

Világosság gyult az agyamban. Itt a konkurrens keze működik. Tatay barátunk megirigyelte a dicsőségemet és kezdi ő adni a protektort.

— Hej, de fel is vitte az isten a dolgát annak az embernek — beszélte tovább Kati

Könyvkötések, mappák, albumok, bőr, plüché és papír keretek (passepartou), levél- és pénztárczák, egyszerű és diszes dobozok és minden e szakmába vágó diszmunkákat a legizlésebben és lego'csóbbin készít

A napokban megnyílik az „Erdélyi Borozó” a Pannonia kávéház helyén

Szegedi András könyvkötészete

DEBRECZEN, Piacz u. 2. (Nagytemplom mellett.)

hol Hajnalba Hajnal előtt

kitűnő ételek és italokról lesz gondoskodva. Női kiszolgálás! Leveshűtőlegességek! Pálmakert

Ezen személyi változások tekintetében a tanfolyam eddigi igazgatója a belügyi kormány megbízottjával megegyezni nem tudván, az igazgató ezen állásáról lemondott. Más igazgató megbízására nézve tételt elterjesztés, aki kinevezetése esetén első sorban is az előadói kar összeállítására nézve lesz hivatva javaslatot tenni. Értesülésünk szerint e tekintetben a puhatolózások már megtették s hogy mennyire tévednek t. lapársaink, midőn indokolatlanul eszen kérdésnél politikai tendenciát vélnék elfedezni, semmiesem igazolja jobban, mint az a körülmény, hogy — (mint biztos tudomással bírnok róla, — a kinevezésre javasolt, leendő igazgató által, őt, a függetlenségi párthoz tartozó előkelő vármegyei városi és törvényszéki tisztviselő szolítottatott fel, kik közül ketten a felszólításnak eleget tettek, hárman pedig hivatkozásal nagymérvű hivatali elfoglaltságukra, vállalkozni hajlandók nem voltak.

Pótolhatatlan kiválóságok ma már nincsenek. Ha személyi változások lesznek is az előadói karban, mi denesetre gondja lesz arra az illetékes tényezőknek, hogy a szellemi és erkölcsi nivó kellő színvonalon megtartassék.

Igy tehát válságról szó sincsen, valamint a politikai üldözés gyanúja is légből kapott. Egyes magukat pótolhatatlannak gondolt egyének nagy előszeretettel avatják fel magukat politikai mártirokká s arra nem is gondolnak, hogy a politikai magatartásnál fontosabb okok és körülmények is vannak, melyek az ilyen természetű kérdések helyes és óltudatos megoldásánál szerepet játszanak.

Eltekintve végre mindezekről, egy ily nagyszámú szellemi erő- és intelligenciával

biró lakosság keretében, mint amilyennel — istennek hála — Debreczen városa rendelkezik, hányan és hányan ambicionálhatják maguknak, jobbnál jobb és alkalmasabbnál alkalmasabb egyének, hogy a mindenesetre megtiszteltetéssel járó közigazgatási tanfolyami előadói állásra felszólíttassanak. A belügyi kormányzatnak is félremagyarázást nem tűrőleg az volt a célja a tanfolyam felállításának szervezeténél, hogy nem egy életfogytig tartó állandó előadói-karra kívánta ezen megbízatást ruházni, hanem évenként újból és újból kíván javaslatot, a tanfolyam tanári karának személyi összeállítására nézve.

Tekintve, hogy ugy a tanfolyam igazgatója, mint előadói kara, csak egy évi megbízatással neveztetnek ki, hogyan követelheti magának valaki azt a kiváltságot, hogy ő pótolhatatlan és rajta kívül más kinevezetésre javaslatba nem hozható. A kormány bizalmi embere a főispán s hogy a főispán a maga tapasztalatai szerint kiket tart egyes állások betöltésénél vagy megbízatások ellátásánál alkalmasoknak — felelőssége tudatában, erről a nagyközönségnek számadással nem tartozik. Közhivatali állásában senkinek sérelme nem esett és nem is eshetik, ha köteleességét hiven és lelkiismeretesen teljesíti, de évenként lejárt megrészelt megbízatásokat egyszersmindenkorra valakinek kiszajátítani akarni nem lehet. Teljesen indokolatlan érzékenykedés tehát némelyek részéről, ha mellőzésüket politikai magatartásuk konzekvenciájának tulajdonítják, amely tendencia az objektív igazsággal ellenkezik.

A román szerződés beikkelyezése.
A Budapesti Közlöny mai száma közlése a Romániával kötött és szentesített 1010. évi V. törvényeink alatt beikkelyezett ke-

reskedelmi pótszerződés eredeti és teljes szövegét, magyar és francia nyelven. Közli továbbá a kormány életbeléptetési, valamint a kereskedelemügyi, a pénzügy és a belügy-miniszterium végrehajtási rendeleteket is,

Vasuti baleset Püspökladányban.

Két tehervonat összeütközött.

Ma hajnalban, közvetlen a püspökladányi vasuti állomás mellett vasuti baleset történt, melynek közvetlen előidézője a vasuti alkalmazottak gondatlansága volt és a mely egy súlyos sebesüléssel végződött.

Reggel 4 órakor az állomás mellett az egyik sín páron vesztegelt egy tehervonat. Ekkor jelzett Nagyvárad felől egy másik gyorsított tehervonat. A szolgálatra kirendelt alkalmazottak beeresztették a jelző tehervonatot, mely ugyanazon síneken futott, melyeken a másik vesztegelt.

A 30 kilométeres gyorsasággal haladó vonat a másik pillanatban iszonyatos robajjal és csörömpöléssel beleszaladt a veszteglő vonatba, melynek utolsó kocsija a mozdony alá került és apró darabokra tört. A mozdonyhoz tartozó szerkocsi rákerült a mozdonyra. Nyolc kocsit teljesen összeroncóldott.

A mozdonyvezető a lábán égési sebet szenvedett, szerencsére azonban súlyosabb baja nem történt és az első segélyben való részesítése után a lakására hazaszállították.

Több sebesülés nem történt.

Az összeütközésért Hári Pál állomás-felügyelőt, valamint Sári György és Papp János gyakornokokat vonták felelősségre a

néni, — ki hitte volna róla! Olyan szegény, kis emberke volt mindig és ihol la, mi lett belőle!

Tulajdonképen se az én kedves földimből, Lajos úrból, nem lett semmi, se én belőlem; koldus irócskák vagyunk mind a ketten, akik amellet rongyos hivatalokban körmölgötünk, hogy megélhessünk valahogy — hanem mind a kettőnknek jól esett, hogy otthon valamiknek tartottak. Most aztán, ugy látszik, Lajos barátom tiz mérföldes csizmákban jár előttem a népszerűség útján.

Szinte láttam is már képzeletben a fátylászmenetet, amit kapni fog, ha egyszer hazajön dísznóttorral s biróválasztással egybekötött irodalmi hangversenyre.

Csak azon csodálkoztam, hogy mi változtathatta meg Lajos úrnak a nézeteit ennyire. Hiszen még nemrégiben is mikor panaszkodtam előtte, hogy a legnagyobb kellemetlenségek közé tartozik, mikor azt hiszik az emberekről, hogy befolyásos ember, holott senki és semmi, há nevetve azt mondá:

— Legjobb haza se menni. Mer jól esik ugyan, ha valaminek nézik otthon az embert, de azután ez annyit kellemetlenséggel is jár, hogy jobb azért bele se kóstolni a népszerűségbe. És ime belekóstolt.

Mikor Pestre visszakerültem, alig vártam, hogy beszélhessek vele.

A máskor jókedvű legény szomorú arccal fogadott. Aha, utólrta a nagyság átka, — gondoltam kárörvendve.

— Nos, hogy vagy városunk nagy fia? Szomorúan intett.

— Ugyan hagyj el! Megütt a guta, ha rá gondolkodok. Nincs egy nyugodt percem se.

— Szívemből köszönöm, hogy levettél rólam a terhet. Csak azon csodálkozom, hogy nőt hirtelen ekkorára a tekintélyed?

— Mindjárt nem csodálkozol rajta, ha elmondom az én első protezsálásom történetét.

A nyár végén történt, hogy levelet kaptam Fekete úrtól, hiszen ismered azt a részeges járásbirósági írnot — melyben arra kér engemet, mint a miniszterekkel bizonyára bizalmas lábon álló urat, hogy neveztessem ki végre irodatisztnak.

A levelet is megmutathatom. Érdekelni fog, rólad is van szó benne.

— Újra pályázom! Eddig mindég azt a nagyszájú másik, tőlünk felkerült urat kértem, hogy tegyen valamit az érdekeemben, de sohase tett semmit a rongyos. (Ej, a szemtelen — még lerongyosoz — jegyeztem meg érthető indignációval) minden reményem az urban van. Nyolc gyermekem van s minden nap nyolc ártatlan és éhes száj imádkozik a sikerért. És ha kineveznének, tudom, hogy egyedül az ön hathatós befolyása folytán — hát mindennap nyolc ártatlan és éhes száj imádkoznék önért. . .

— Most már értelek. Utánajártál és kineveztetted.

— Fenét jártam. Ugyis hiába jártam volna. Eldobtam a levelet, nem is feleltem rá. A csacsi még csak nem is ajánlva adta fel, hát ráfogtam, hogy elveszett. El is felejtetem az egészet, mikor egyszer csak dolgom akadt a lapom kiadóhivatalában. Ott nyomják, tudod, a hivatalos közlönyt is, épp akkor hozták fel korrekúra végett a kinevezések hasábját. Fekete ur kinevezése bent volt. Vesztetre elfogott a hiuság s megtáviratoztam neki a kinevezést.

Másnapra itt volt az expresszlevél:

— Imádot pártfogóm. . .

A levélhez csatolva volt nyolc darab melléklet: hálairatok a csemetéktől.

Igy kezdődött el az én nyomorúságom. Mert azóta nincs egy nyugodt percem. Befolyásom hire, mint a ragály, ugy terjedt el s naponta tucat számra jönnek szép pátriánkból a kérő, könyörgő, sürgető és szemrehányó levelek. Beleőrülök. Ha istent ismersz, megmentesz.

— Hogy?

— Ugy, hogy elhireszteled rólam, hogy már elvesztettem minden befolyásomat, hogy összeveszttem a miniszterekkel, hogy kigolyóztak mindenhol. Ments meg, áldjon meg az isten. . .

És legközelebb utazom le, városunk nagy fiának költségére, hogy leleplezzem őt és így megmentsem a Lipótmezőtől. . .

Fél áron! Az összes fiu és leány iskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a **HARMATHY antiquariumban** Saját érdeke mindenkinek hogy a könyveket már most szerezze be fél áron f. nti cégnél amíg a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít FEUERSTEIN

PIAC ÚJLETÉK.
Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota). Arany János-utca 15. sz. mosó intézete Piacz utca 63.

hatóság, mint akik elmulasztották a befelé robogó vonatot idejében visszajelezni.

Az államvasutak kára több mint száz-ezer korona.

Az állomáson egész nap nagy volt a zürzavar. A vasutak eltakarításán dolgoznak az összes vasuti munkások.

Országos tüzoltó kongresszus Debrecenben.

Idegen tüzoltótisztek nálunk.

A magyarországi tüzoltó tisztek országos szövetsége az idén Debrecenben tartja országos kongresszusát. Ez a csendben és zajtalanul, de annál nagyobb ambícióval és lelkesedéssel dolgozó testület minden esztendőben más-más városban gyűjt össze bajtársait, hogy közös tanácskozással megbeszéljék a tüzoltótestületek modern és szakszerű vezetésének fontos és aktuális ügyeit, dolgait.

A debreceni tüzoltó egyesület vezetőségének az érdeke, hogy az idén az összes tüzoltótisztek az egész országból városuk falai között adnak találkát egymásnak.

Ma délután már feltűnt az utcákon teljes tüzoltódiszbe öltözött sok idegen tüzoltó. Az egyesület elnöksége a délutáni gyorsvonattal érkezett meg délután a tüzoltótisztek egyesületének igazgató választmányára ülést tartott. Ezután az idegen tüzoltók megtekintették a városi színház tüzrendészeti berendezését.

Este 7 órakor ismerkedési estély volt a Bika-szállóban.

Az finnpély vasárnap megy végbe a következő sorrendben:

Délelőtt 9 órakor közgyűlés a város-háza dísztermében.

Délelőtt 10 órakor Jeniesek Andor egyesületi elnök előadása: „A malomtüzrendészetről”.

Délelőtt 11 órakor dr. Marinovich Imre egyesületi elnök előadása: „Az 1888. évi tüzrendészeti kormányrendelet kritikai méltatása a tüzrendészet mai igényei szempontjából”.

Délután 1 órakor közömbös a „Bika szállóban”.

Délután 4 órakor a tüzörtség riasztása, gyakorlat és a vizszerzés bemutatása.

Ez igen szép látványt ígérkezik a bizonyára nagy közönséget fog a gyakorlatokhoz vonzani.

A vendégek holnap este elutaznak Debrecenből.

Tanügy.

Polgári fiúiskolai beiratkozás. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig eszközölhetnek az igazgatóság (Jókai-u. 8.)

A református egyház elemi iskoláiban a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 5-ik napján, délelőtt 8—11, délután 3—5 óráig végezhetnek az osztálytermekben, az illető tanítók által. szept. 7—15-ig az igazgatótanítók, — szeptember 15-én tul pedig az kolozsvári elnök írják be az indokoltan kért növendékeket.

Üveg és porcellán legolcsóbb bevásárlási forrás
GLÜCK JÓZSEF
Piacz-u. 6 a nagytemplom mellett.

Gáspár Imréről.

1854—1910.

Iramló idők forrongó kráterében egymást érik a szenzációk események, melyeket megszámlálhatatlan hasábkon örökíti meg a napi sajtó. Csilingelnek a szerkesztőségi telefonok, zakatolnak a távirógépek, legyőzve a világrészeket egymástól elválasztó távolságokat.

Az újságolvasó közönség pedig mohón kap az újság szenzációikon, pusztító tűzvészekben, a különböző emberi bűnökkel eredő drámák regisztrálásán, az élet káivarai-utjait járó szerencsésen páriák minden napi apró tragédiáin.

A sok szenzációs ujjágeikk között szerényen huzódott meg a héten egy 20—25 soros újdonság, amely haláhirét jelentette egy bohém költőnek, aki 20—25 esztendővel ezelőtti korának legdívatosabb poétája volt, lévén a hetvenes-nyálczvanas évek Farkas Imréje, Makai Emilje.

Farkas Imre gazdag, nemes családból származott s muzikánsan szép, tartalmas szívből jövő és szívhez szóló verseket küldözgetett egy kis tót falu kurijáról a fővárosi lapoknak. Akibe irta (Ada-nak hívták) talán unokáit becsúszva értesült most egykoru troubadurja haláhiréről, vagy talán már régen ott nyugszik valamelyik ősi kriptá nyirkos falai között.

A Szász Károlyok, Gyulai Palok, Vajda Jánosok irányították akkor a magyar versirodalmat, mikor első ízben jelentek meg a Gáspár Imre versei nyomtatásban. Később azután ő maga is Budapesten telepedett meg s tagja lett a legelső irodalmi társaságnak. Elettének az a pár év volt az aranykora, amelyeket ezidőtájtban élt le jó módban, dicsőségben. Budapestre még a sajtó négyes fogatán ment fel s vígan élt és dolgozott. Egymásután jelentek meg verseketei.

Életrajzát megörökítette a magyar irodalom-történet, vázlatosan közölték a lapok, méltatván egy pár jelzővel irodalmi működését is.

De arról nem esett szó, hogy az újságírásban és lapszerkesztésben valósgos mester volt s szenzációkat nevelt. Mikor Budapesten vagyoniilag teljesen tönkre ment bohém könnyelműséggel, bőkezűséggel hágván nyakára a családi vagyonnak, ide került Debreczenbe s kevés megszakítással majdnem két évtizeden keresztül szerkesztette a *Debrecenit*, az általa alapított *Debreceni Hírlapot*, *Debreceni Ellenőrt*, *Szabadságot*.

A maradi Debreczen közönségét azután ő szoktatta az újságolvasásra a *Debreceni Reggeli Újsággal*, mely a legelső két krajcáros lap volt az országban s a legelső reggel megjelenő lap Debreczenben. E lap adott lendületet a civis városban a hírlapíróknak a maga saját külön helyi szenzációival és gazdag távirati rovataival. Igaz ugyan, hogy a 120 ezer koronás részvényszeresség részvényeit a sajtakereskedők esomagozásra használták el később, de közönséget az első és egyetlen modern újság megtanította az újságolvasásra.

Mint igazi ós-bohém élt itt majdnem két évtizeden keresztül, sok neves újságíró-

nak nyujtva kitűnő iskolát. Mert ami a hírforrások megbízhatóságát illeti szinte a türehetetlenségig pedáns, szigorú volt. Egy egy nagyobb eseményéi 3—4 munkatárs szám-talan irányban tudakozódott, nyomozott a lap számára. Voltak bűnesetek, mikor azok legfontosabb részleteiről a *rendőrség*, *csendőrség* csak az ő lapjának hasábjairól értesült. Olyan szerkesztő volt, aki munkatársait a szerinte „vérszivó” kiadók által megszabott fizetéseken kívül a sajtójából külön fizetletdíjazta.

Hogy többet ne említsünk, ő közölte először a *Neukum* által holtra hipnotizált *Salamon El* a dugardsg urleány szomorú tragédiáját. Egy akkor még hetedik gimnáziumot járó 18 éves ifju küldte be lapjának az első cikket.

Gáspár Imre ideges örömmel jelentette a redakcióban a hírt. Később hozzátette:

— De nemcsak az esemény szenzáció, hanem a feldolgozása is. Gyerekek, azt hiszem felfedeztem a magyar irodalomnak egy kiváló novellistát.

A harmadik Nyiregyházáról küldött cikk után Debreczenbe táviratozta a cikk íróját s kezdőnek, a debreczeni viszonyokhoz képest szép fizetéssel alkalmazta lapjánál *Krudy Gyulát*, a most már ismert író.

Huzamosabb ideig tartós barátságban volt gróf Vay Sándorral, a *Pesti Hírlap* illustri írójával, akit ő vezetett be a lapírók terkeibe. Itt írta gróf Vay első verseit. — Egyébként lapjának nem kisebb nevű béli tudósítója volt, mint gróf Csáky Dóri, aki poétikus, színes szép „fej”-eket írt a Gáspár Imre lapjába, a mulatságokon megjelenetek névsora e.é.

Egyszer észrevette, hogy a legtitkosabb szenzációt vele egyidejűleg közli a konkurrens debreczeni újság.

— Nincs másképen fiuk, — jegyezte meg — minthogy itt van köztünk valami tolvaj szarka, aki az ellenlappnak elhordja a mi nagy fáradsággal, utánjárásal szerzett szenzációinkat. De majd megcsipem közöttek, hogyha abba nem hagyja a tolvajkodást.

Pár nap mulva megjelent a szerkesztői szoba ajtajában s kiszólt egyik kedves munkatársának, akinek díjmentesen a „Civis” nevet adta, erősen érezhető benszülött mivoltáért:

— Ird meg fiam ezt a hallatlan szenzációt, hogy a Hortobágyon esoda történés egy tehénnek az éjszaka 17 bornya szűt letett.

Persze a „Civis” (egy tüneményes hangu primadonna férje) kételkedett az esetben s be is vonult a szerkesztői szobába, honnan nem sok idő mulva erőltetett komoly arccal jött ki. Özölnyi betűkkel írta pedig meg a szörnyen termékeny tehén történetét, sőt felolvasta a redakció tagjai előtt.

A cikk persze a Gáspár Imre lapjában nem jelent meg, ellenben ott ékeskedett a Rudnyánszky Gyula által szerkesztett *Debreceni Hírlapban*. Az áruló hírlapírónak menten puszultnia kellett, mert az egész város hahotázva fogadta a D. H. lehetetlen szenzációját s Rudnyánszky leleplezte a kétkulacsos kollégát.

Mindmáig az egyetlen debreceni szerkesztő volt, aki egyszerre hét rendes munkatársat tartott. De ő maga is hatalmas munkaerő volt. Megtörtént, hogy vasárnapi számok előtt magára záratta az ajtót, gyors-

A legjobb minőségű befűtő üvegek minden nagyságban. — Kerti golyók nagy választékban a legjutányosabb árban. — Kép keretezés a legszebb kivitelben.

Épület üvegezés a legolcsóbb árban.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

HABÉCZY FÉST, MOS, TISZTÍT
DEBRECEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

forralót tett az asztalra meg egy kanna feketekávéval. Leült a pénteki lapzárta után s reggelre írt különböző álnévek alatt tárcát, vezércikket, komoly és humoros verset, karcolatokat, színházat, irodalmat s csodásan szép színes riportokat, társadalmi cikkeket stb.

A váltóinak lejártát csak keresztül jegyezte a naptárban. Mikor azután valamely lejárt napja elkövetkezett, a szerkesztéségi szolga kötelessége volt megtudni, hogy melyik bankban jár le Gáspár-féle váltó, milyen az összege, kik az aláírók és a többi.

Pénze ha volt, volt az összes kollegáinak. Igazán el lehet mondani, hogy nem ismerte a pénz értékét s bármennyi összegű pénzre is tett szert, csak a kapupénz-e váltó vitte haza. Sokszor hiába, mert már reggel volt, mire haza érkezett.

A főváros legelőkélőbb íróival fenntartotta az összeköttetést s irodalmi értékű levelezést folytatott velük.

Rövidlátó lévén, rémséges írása volt. De majdnem olvashatlan sarkalábait a szerzők hamar megszokták. De például Szász Károly alig tudta olvasni.

Egyszer valami verset küldött a nagy magyar költőnek, aki csak ennyit válaszolt: — Kedves Imrém! A verset megkaptom, köszönöm. Megrikatott nem a tartalom, hanem az írás.

Min színházi és műbíráló el volt ismerve a vidéken működő írók legkiválóbbjainak.

Hírlapírói tollát soha sem használta ki nemtelen cselekedetek elkövetésére. Sok embernek volt lekötélzettje, de ha azok rászolgáltak, nem kímélte lapjában őket, viszont soha sem támadta azokat, akik apróbb szívességeket megígádtak tőle.

Egy évtizeddel ezelőtt két rokonával együtt 100.000 forintot örökölt. A ráeső 33 ezer 333 forintból kifizette debreceni adósságait, — köztük a borbélyát, akinek 180 forinttal tartozott.

Nem vezetett jegyzeteket adósságairól, hanem egy éjjelre bezáratta magát a feketés kannával, gyorsforralóval együtt s reggelre készen volt a listára, több része csoportosítva. A legutolsó rovat ez volt: *Asszonyok és uzsorások.*

Nyomtatásban megjelent verses könyvének egyetlen példányát sem őrizte meg, de bámulatos memóriájával mindenket hiba nélkül tudta s meg tudta mondani, melyik könyvének hanyadik lapján van ez, vagy amaz a vers.

Ellentben ott állott állandóan egyszerű lakásának íróasztalán Shakespeare, Heine és legkedvesebb magyar költőjének, Vajda Jánosnak munkái.

Ezeket kívül semmit sem vitt el Budapestre, mikor három évvel ezelőtt végleg búcsút mondott Debrecennek. Egy kis végkielégítést kapott:

— Ruhát, főhörneműt, majd verset a fővárosban, — mondogatta.

Nem félt, de tartott a szívs éhühdéstől. Ezért állandóan a tárcájában tartott egy leragasztott borítékot, melyen ez állott:

Végső rendelkezések.
Halálom után felbontandó.

Debrecenből a sok viszontagságotól kimerülten ment fel Budapestre a nagy bizonytalanságok útjait járva a fővárosban.

Több lapnál dolgozott mint névtelen munkatárs. Most két éve azután még egyszer rámosolygott a dícsőség, megnyervén a Vigyázó-pályadíjat 260 versével. Jobbára szerelmes versek voltak.

Akkor írta egyik debreceni barátjának: — Sok mindent beszélnek rólam. Közölök a 60 évhez, de azért mégis tudok szerelmes verseket írni. Mert igazán írni mi-

tudtunk — a régiék, minden perzservitás nélkül.

Azután a sajtóiroda munkása lett a fordító osztályban. Elszürkült, elkallódott a neve a magyar irodalomban.

Meghatt köldös-szegényen. Egykori olvasó közönsége napirendre tért a kivénhedt költő halála felett.

Voltaképen — így gondolkodnak sokan. Semmi sem történt. Mindössze egy öreg emberrel kevesebb s egy puppall több van a föld hátán.

Szathmáry Zoltán.

A kolera.

Ujabb kolera-egyetem.

Bécsben a városházán foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy minő kezelésben részesítsék a Magyarországból érkező utasokat, azonban azon álláspontra jutottak, hogy ez irányban intézkedés nem szükséges, mert hiszen Magyarországon hivatalosan eddig még nem állapított meg kolera-egyet.

Ugy látszik, a kolera hadiszállását Bécsbe tette át. Ma egy újabb megbetegedés történt.

Mohácson is megbetegedett egy ember kolera-egyetem tünetek között, azonban a szakvizsgálat még nem derítette ki, hogy tényleg kolera-e.

Pozsonyban is fekszik egy kolera-egyetem beteg.

Ugy látszik, hogy Olaszországban csökken a kolera. Talán megfelelő talajt talált magának Bécsben.

A mai nap kolera-eseményeit itt adjuk részletezve:

A bécsi kolera.

Bécsből táviratozzák: A városházán tegnap tartott konferencia foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy minő kezelésben részesítsék a Magyarországból érkező utasokat és innen származó árukat. Az értekezleten az a nézet jutott kifejezésre, hogy nincs ok, amelynél fogva Magyarországot fertőzöttnek kellene minősíteni, mert Magyarországon hivatalosan kolera-egyetem nincs megállapítva. Ennélfogva Magyarországból ideérkező utasokat nem fogják különleges orvosi megfigyelésnek alávetni. Elhatározták, hogy a Magyarországból Bécsbe irányuló hajóforgalmat igen szigorúan ellenőrzik és ebben az irányban a legmesszebbmenő pontossággal fogják a vizsgálatokat megejteni. A konferencia összes résztvevői egyhangúan azon a nézetben voltak, hogy a kolera Bécsben való terjedése teljesen kizártnak tekinthető.

Bécsből táviratozzák: Hoffmann Teréz ma már jobban van és Póles matróz állapota is javult. Azok a személyek, kik Hoffmann Terézzel és az elhunyt Hold Magdával érintkeztek, egészségesek. A Floridsdorfól jelentkezett: kolera nosztizás esetre vonatkozólag kiderült, hogy az illető beteg nem kolera-egyetem, hanem tüdőgyulladásban halt meg.

Hoffmann Terézzel, akinek betegségéről tudvalevőleg megállapították, hogy az ázsiai kolera, ma a következőket jelentették:

Hoffmann Teréz a Ferenc József-kórház járványosztályában fekszik. Allapota a

tegnapi nap folyamán valamivel javult, de azért nem mondhatni, hogy a beteg túl van a veszélyen. A cselédleány öntudatánál van s nem panaszkodik fájdalmáról. Az emésztési szervek működése tegnap estére javult a szív működése is erősebb lett. Este újabb konyhasóódatot fecskendeztek bőre alá, hogy a szervezet nagy vízvesztését pótolják és az érverést javítsák. Kevés ételt is adtak neki, malagát és kevés konyakot.

A pozsonyi kolera-egyetem esetek.

Pozsonyból táviratozzák: Tegnap megalkult a vészbizottság és hirdetményekben figyelmeztette a lakosságot a tisztaság és a rend szigorú megőrzésére. A hirdetmény a háztulajdonosokat teszi felelőssé a tisztaság fenntartására.

A pozsonyi kórházban ápolt két kolera-egyetemről, Trnka cselédleányról és Rahn Antóniáról még mindig nem állapították meg, hogy tényleg kolera-egyetem betegedtek-e meg.

Kutsera István pozsonyi főkapitány ma délben így nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Pozsonyban csak egy kolera-egyetem beteg fekszik. Ez Trnka Magdolna, a Regensburg szakácsának felesége. Az asszony állapota igen súlyos és alig van remény, hogy a mai napot túlélje. A bakteriológiai vizsgálat még nem fejeződött ugyan be, de a jelek szerint Trnkának kolera-egyetem van. A Regensburg a legszigorúbb vesztézárr alatt van. Azok a rémhírek, hogy Pozsonyban négy kolera-egyetem van, alaptalanok.

Gyanús halott Mohácson.

Pécsről jelentik: Mohácson Schlotbauer János ötvenhárom éves napszámos tegnap kolera-egyetem körülmények között megbetegedett. Állapota oly rohamosan rosszszabodott, hogy ma reggelre meghalt. A halálesetről azonnal jelentést tettek Pécsre Baranya vármegye alispáni hivatalához, ahonnan dr. Johann Béla tiszti főorvos és dr. Lövy Jakab járásorvos mentek ki a boncolás megejtése végett. A hivatalos orvosi vizsgálat a halál okául heveny gyomorhurutot konstatált. Ezzel szemben a tiszti főorvos véleménye az, hogy Schlotbauer ázsiai kolera-egyetemben halt meg. Miután a betegség és a halál körülményei különben is rendkívül gyanúsak voltak, a halott testéből harminc centiméternyi beldarabot a belügyminisztérium közegészségügyi osztályába küldötték fel a bakteriológiai vizsgálat megejtése végett. A tiszti főorvos elrendelte a szokásos óvintézkedések foganatosítását. Schlotbauer feleséges ember volt, favágással foglalkozott, lakása pedig a Rácvárosban, Mohács legmagasabb részébe esett. Nem lehetetlen, hogy dunai hajósoktól kapta a ragályt. A hír Mohácson, sőt Pécsen is nagy izgalmat keltett, mert a pécsiek gyümölcs- és zöldség-szükségletük javarészt mohácsi termelőkől szerzik be.

Fertőtlenítenek a román határon.

A román kormány, bárha az illető kormányok részéről a kolera-egyetem vidékeket nem közlik, elhatározta, hogy úgy az sztrák, mint a magyar határ felé az egészségügyi szolgálat szigorítását rendeli el. Az

Weisz Adolf posztó kereskedése **ideiglenesen** a főtőzsdével szemben **levő bódében.**

Uj! A napokban megnyílik **Wacha Róbert Uj!** ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó intézete **Uj!**

összes utasokat és árukat megvizsgálják és fertőtlenítenek.

Eltűnt utas.

Varsóból tegnapelőtt egy Renner Nándor nevű kereskedelmi utazó jött Budapestre, akadálytalanul kiment a pályaudvarról és a London szállodába szállt.

Ugy tudták meg a dolgot, hogy a szállodai detektívek a jelentésről megállapították Renner ittlétét, jelentést tettek, mire Rennert bevitték a fertőtlenítőbe, ott és összes podgyászait dezinficiálták. Erre sietett Budapestről elutazni. Tegnap elment, hogy hová, azt nem sikerült megállapítani.

Javul a helyzet Olaszországban.

Rómából táviratozzák: A legutolsó huszonnégy órában a kolera-megbetegedések már csökkenőben vannak. Bari tartományban négyet kivéve az összes betegek járványmentesek.

Ujabb kolera betegedések Bécsben.

Bécsből táviratozzák: A bécsi lakok két koleraeset kapcsán vehemens támadásokat intéztek Magyarország ellen, mint ahonnan Bécsbe behurcolták a kolerát. Ezzel szemben a következőket lehet megállapítani. A 806 számú uszály hajó e hó 13-án indult Budapestről Bécsbe. 16-án egy órára kikötött Gönyön, ahol a kormányos felesége élelmiszereket vásárolt. 15-én érkeztek Bécsbe, ahol 22-én a kormányos felesége még a Práterben járt. Délben rosszul lett, mire a kórházba szállították, ahol meg is halt. A megbetegedése tehát Budapestről való elindulása után tíz napra következett be, amikor már hét napig volt Bécsben. Minthogy a kolera incubációjának ideje öt nap, feltétlenül megállapítható, hogy Heldné, a kormányos felesége Bécsben inficiálódott a betegséggel. Ez annál is inkább valószínű, mert mint később délután jelentik Bécsből, Bécsben újabb koleragyanus tünetek között ismét beszállítottak egy beteget a járványkórházba. A beteg egy fiatal leány, aki a Spittelberg-utca 16. szám alatt lakott. Amikor beszállították, eszméletlen állapotban volt.

Titokzatos öngyilkosság.

Debreczenbe jött meghalni.

Szombaton az esteli órákban a vasúti állomás környékén nagy riadalmat keltett egy idegen ember öngyilkossága.

Egy 30 év körüli intelligens kinézésű fiatal ember az állomás előtti térségen revolverével szíven lötte magát és azonnal, még mielőtt kihallgathatták volna, meghalt.

A szerencsétlen ember nem debreceni. lövés zajára odacsődült tömegben senki sem akadt, aki emlékezett volna, hogy valaha látta. Valószínű, hogy az este 7 órakor Püspökladány felől jövő gyorsvonattal érkezett Debreczenbe és nyomban megérkezése után elkövette végzetes tettét.

Egy zárt levelet találtak nála, melynek borítékjára ez volt írva:

„Halálom után bontsák fel.”

A levélben azt írja, hogy Vádor Sándor

dornak hívják és Szentgál veszprérmegyei községbe való, ahol az édes atya is lakik és kérte a levélben a rendőrséget, hogy édes atyját azonnal értesítsék haláláról. Levélben azt is írja, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

Holttestét beszállították a hullaházba.

A rendőrség megkeresést intézett a levélben említett községhez, ahonnan válasz eddig még nem érkezett.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap aug. 28-án a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Molnár Ferenc s. lelkész, — a Kistemplomban prédikál Szarka Boldizsár s. lelkész, ágendázik Széle György lelkész, — Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Biró János lelkész. — az Ispó-tály-templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Kecskeméthy Lajos vallásnász, — a Homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Berecky József senior, — a városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár, — a Csapókeri imaházban prédikál Kósa Zsigmond s. lelkész, — az ágostai hitv. evang. templomban f. hó 28-án az istentiszteletet Rozsondai József ev. h. lelkész végzi.

— **Vadászik a király.** Ischlből táviratozzák: Ebben a szezonban tegnap volt a király legnagyobb vadászikere. Délután negyednégykor elindult a Kaiser-villából és Langwiessee ment kocsin. Nem messze az ottani iskolaépülettől a király lóra ült és Winckelbachba ment, ahol egy félórát vadászott. Rövid félórát vadászat alatt egy hatalmas nyolcas-ágancsu szarvast lött. Innen gyalog, majd később kocsin Loskelbe ment. Alig hogy odaérkezett, jelentették, hogy egy hatalmas szarvas bukkant fel. A király rövid cserkészés után elejtette a gyönyörű tizenkettes szarvast. A két gyönyörű szakmány nagyon megörvendeztette a királyt, aki jókedvűen elbeszélgetett vadászkíséretével és fél nyolckor kocsin visszatért a Kaiser-villába.

— A rendőrfőkapitány és a kolera.

Debreczen város rendőrfőkapitánya a fenyegető kolera-rém elleni óvintézkedés céljából a közönséghez a következő kérelemmel járul: A fenyegető kolera-veszélyre való tekintettel felhívta a kereskedők, iparosok, általában mindazok, akikhez alkalmazottaik, vagy munkásaik vidékről érkeznek, hogy azon alkalmazottaiknak és munkásaiknak nevét és személyi adatait, akik kolerával fertőzött vidékről érkeztek, a szükséges óvintézkedések megtétele és a ragály behurcolásának megakadályozása végett a rendőrfőkapitányságnál (Szent-Anna-utca 9.) haladéktalanul jelenteni, különben szigorú büntetés terhe mellett, el ne mulasszák.

— **Utazik a cári család.** Pétervárról táviratozzák, hogy a cári család ma délután utazik el Németországba, de Berlint nem érinti, Farmstadton át megy Friedbergbe. A cárné az eredeti terv elejtésével nem Nauhe-

imben, hanem Kissingenben fog kurát használni, a cár pedig Hamburgban. Egyenesen a cár kivánságára történt, hogy sehol sem lesz hivatalos üdvözlés, mert a cári család inkognitó utazik.

— **A hajdumegyei sorozások.** Hajdunásásról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap tartották meg a sorozást, melyen 308 állításköteles közül 108 embert vettek be katonának. Balmazújvárosban e hó 29-én lesznek a sorozások.

— **A debreceni munkáskertek a brüsszeli kongresszuson.** A külföldi munkáskertek egyesületei szeptember hó közepén Brüsszelbe nemzetközi kongresszust tartanak. A debreceni munkáskert-egyesület e napokban kapta meg a kongresszusi vezetőség meghívását, jeleül annak, hogy a debreceni — ez időszerint Magyarországon még egyedüli — ilyenmü egyesületünkről a művelt külföld már is komolyan tudomást vett. Az egyesület a meghívást elfogadta, képviselőt Szántó Győző ügyvezető igazgató és Rédei Rezső dr. titkár fogják ellátni. Öröndetes jelenség, hogy a külföld eme nagy és modern kulturmozgalmában, a munkáskert-mozgalmában a debreceni egyesülettel Magyarország is tényezőként szerepel.

— **Orvosi körökből** Dr. Szász Adolf orvos üdüléséről hazaérkezett és hétfőn megkezdte rendelését.

— **Az első rituális metsző.** Husztól táviratozzák: Hartstein Izsák huszti kereskedő a cselédjét ismételtelen küldte a baromfi- és a hitközségi metszőkhöz. A szakács azonban legutóbbi alkalommal gyanusnak találta a metszést és erről jelentést tett a gazdájának. Hartstein felelősségre vont a metszést, mire ez kijelentette, hogy ő sohasem végezte Hartstein baromfi- és a metszést. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a cselédleány már évek óta maga végezte a baromfi- és a metszést és hogy soha annyi „tréfli” baromfi nem ettek Huszton, mint az utóbbi időkben. Hartstein följelentésére az élelmes cselédleányt a főszolgabíró valóság elleni vétség miatt három heti elzárásra ítélte.

— Budapest székesfőváros vegyvizsgáló-intézete hivatalos jelentésében a következőt állapítja meg: „A természetes Ferencz József-keserűvíz rendkívül nagy kénsavas nátron és kénsavas magnesia tartalma, mely által ez minden más ilyenmü víztől különbözik, kétségtelemén teszi, hogy ezen víz gyógyhatását főleg ezen két alkotórészének kell tulajdonítaniuk.” A valódi Ferencz József-keserűvíz biztos hatása, kíméletes és olcsó használhatósága által tűnik ki, s ezért az orvosok és betegek többen becsülik, mint a gyengébb hasonló ásványvizeket.

— **Szegedi munkások és az Ehrlich 606.** Szegedről táviratozzák: A munkásbiztosító pénztár rendőrintézetében tegnap délután megkezdődött a vérbajosok beoltása. Forbáth László pénztári orvos Turcsányi igazgató főorvossal együttesen oltott be két heveny-vejbajban szenvedő munkást. Sem a beoltáskor, sem azután nem éreztek fájdalmat a betegek, akiket tegnap is, a mai nap folyamán is többször megfigyelték az orvosok. A beoltást a pénztári orvosok nagyrésze végignézte.

— **Kedves az egészsége?** Akkor használja ön az Erzsébet-ártezi szénsavval telített üdítő forrásvizet, ami étvágyát elősegíti, gyomorrontást megakadályoz. Litéres

Roncz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a kifogástalanul és legutányosabban.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fióküzletek:

Batthyány-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zaneda udvar.) Alapítatott 1903. Telefon szám 70.

Uj!

Hangszer üzlet megnyílt!

Szendrő Sándor modern hangszer üzlete Debreczen, Batthyány-u. 22. sz. a.

Uj!

füvegekben 10 fillér, félliteres 5 fillér házhoz szállítva megrendelhető az ártézi forrás viz vállalatnál, Hatvan-utca 28. Telefon 848. sz.

— **A szőkevény katonalovak.** Tegnap számunkban már megírtuk, hogy péntek este a Szent-Anna-úca végén levő katonai gyakorlóteréről mintegy 100 darab katonaló elszabadult és a városban széjjel-szaladt. A legszorgosabb kutatás dacára is, négy lovat nem találtak meg. A megtalált lovak közül többnek a lábán súlyos seb van, ami úgy keletkezett, hogy az elszabadult állatok a Szent-Anna-úca végén a sötétben nekiszaladtak egy kőrakárnak. A katonai hatóság szigorú eljárását irdított azon katonák ellen, akiknek őrizetere voltak bizva a rakoncátlan állatok és akiknek vigyátságát idézte elő a bajt.

— **Theologusok.** Szeptember hónapban lesznek az ev. ref. hitanhallgatóknak képesítő vizsgáik diáknyelven a nehéz napok. Mielőtt a 4 ed éves theologusok neki gyűrköznek a vizsgák előtti nagy munkának, Letzter József udvari fényképész által elkészítették az együtt töltött idő emlékére azt a sikerült nagy tablő képet, amely Letzter József fényképésznek Piac-úca-n lévő kirakátában látható. A szép összeállítású és gondos kivitelű csoportosított képek sok nézője van főleg a diákság köréből, akik most érkeznek beiratkozásra a szélrózsa minden irányából.

— **Tanítók gyűlése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az iparostanoniskolai tanítók országos egyesülete ma délelőtt tartotta meg harmadik évi közgyűlését. A közgyűlés az Agótai Lajos ipariskolai igazgató lemondásával megválasztott elnöki állás Mártonffy Márton országgyűlési képviselőt, volt iparoktatási főfelügyelőt, alelnöknek Csizik Gyulát (Budapest) és Orsovsky Gyulát (Nyiregyháza), főtitkárnak Barton Imrét, titkárnak Albrecht Istvánt (Budapest), pénztárosnak Kadas Aladárt, ellenőröknek pedig Sturz Györgyöt és Nagy Lászlót választották meg. Tiszteletbeli elnökül Dóczy Gedeont, a debreczeni iparostanoniskola nyugalmazott igazgatóját, az egyesület megalapítóját választották meg.

— **Hegedű cimbalom és zongorára** a beiratás naponta reggeli 9 órától esteli 6 óráig bármely időben. Nőth zenekölője Hunyadi-úca 10. szám. (Royal mellett.)

— **Beiratkozás az izr. polgári leányiskolába.** Az izr. polgári leányiskolában (Deák Ferencz-ú. 7.) a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1. 2. és 4-én tartanak délelőtt 9 től 12-ig. Az I. és II. osztályba beiratkozhatnak, kik az elemi iskola IV-ik osztályát sikerrel végezték. Akik az elemi iskola V. VI. osztályából a polgári iskola II-ik, illetve a III-ik osztályában kívánnak belépni, kötelesek felvételi vizsgát tenni. Évi tandíj 60 korona. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 5-én lesz, a tanítás 6-ikán kezdődik.

— **Házasságkötések.** A debreceni Állami anyakönyvi hivatalnál a mai nap folyamán a következő házasságkötések történtek: Gutmán Menyhért—Hirsch Regina, Strobek Béla—Nagy Róza, Cserép Sándor—Tóth Zsuzsanna, dr. Breider Móric—Gersner Katalin, Szilgyi Bernát—Kerecsi Eszter, Elek Péter—Hubert Mária, Kovács Sándor—Veres Erzsébet.

— **Az Arany Bika Mulató** kitűnő társulata már csak pár napig játszik. Csak néhány este gyönyörködhetünk az „Alpesi csillagok” az Edelweiss duett megcsodált énekében, Kontucky and Miss Annny mexikói jongleurok bámulatos produkcióiban. The Bradnas excentrikusok es énként viharos derűtséget keletkez. Roland Róbert komikus és hangszerimitátor, 3 Madocotes angol trio pár nap mulva szintén bucsuznak. Az előadások 9 órákor kezdődnek.

— **Hajszja a hazárdjátékosok ellen.** A debreczeni rendőrség már régebb idő óta állandóan figyeli azon helyeket, ahol hazárd kártyajátékok folynak. Ma este is megcsípett egy ilyen kompániát az „Angol király”-ban. A rendőrség emberei a bankot lefoglalták és a játékosok ellen jelentést tettek illetékes helyen.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** A debreczeni vízvezetési munkálatoknál ma reggel súlyos szerencsétlenség történt Vékony Bálint 24 éves talygás a szoboszlói országúton cementet talicskázott. Egy árok szélén haladt el, miközben valahogyan megcsúszott és befordult az árokba. Az egész talicska cement ráborult és a szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba.

— **Fertőtlenített bacillusmentes ódon tankönyvek,** valamint új iskola könyvek is az összes intézetek részére legelőnyösebben *Aczel antiquáriumban* szerezhetők be. Piac-utca a ref. Kistemplommal szemben levő ideiglenes barak épületben.

— **A debreceni kőműves-sztrájk.** A kőművesek sztrájkja változatlanul tovább tart. Ma nem történt semmi változás az ügyben. Úgy látszik, a harcos ellenfelek egyike sem akar tárogatni. Újabb békéltető tárgyalásokra a közeli napokban nincs is kilátás.

— **Egy malomigazgató katasztrófája** Karcagról táviratoznak: Mathézer Henrik a karcagi Hungári gőzmalom vezérigazgatója a debreceni gyorsvonaton, melege lévén, kinyitotta a kocsit ajtaját s úgy állott ottan, hogy egy kis légáramlat érje. A fegyvernek a lőmáshoz közeledett a vonat, a kanyarulatnál egy nagyot zökkent és Mathézer Henrik kiesett a tőlésre. Nagy pánik keletkezett erre az utasok között. Meghúzták a vészféket, a vonat megállott és a szerencsétlen ember segítségére siettek, aki súlyos agyrázkódást és csonttörést szenvedett. Az eszméletlen állapotban levő embert aztán haldokolva szállították haza Karcagra.

— **A nap halottal.** A debreceni Állami anyakönyvi hivatalban szombattól fogva

a következő haláleseteket jelentették be: Winkler Elnás izr. 74 éves, Argyelán József g. kath. 15 napos, özv. Tóth Andrásné Gábor Juliánna ref. 85 éves.

— **Olcsóság nem boszorkányság.** A 20 ik században azé a jövő, aki olcsón szerep és jót tud előállítani. A jövő tehát a Hunnia fényképészeti és festészeti műtermé Piac- és Csapó-utca sarkán, ahol olcsón szép és tartós fényképek készülnek. De a Hunnia műteremé a jelen is, mert itt készülnek a legolcsóbb fényképlevelezőlapok.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminarium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzetait már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégeztet, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészít. Tanrendszert és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szeminariumról” díjmentesen megküldi.

— **Jegyesek!** Butorszükségletüket legolcsóbban szerezhetik be Jancsó Testvérek Sestakerti asztalos ipartelepének butorraktárában Csapó-utca 17 szám. Színházi átjáró udvar.

— **Olvasta már Őa?** hogy a legszebb és legolcsóbb fénykép-levelezőlapok a „Hunnia” fényképészeti és festészeti műtermében készülnek, Piac- és Csapó-utcai sarkház, Modern műterem az utcai oldalon.

— **Villamos berendezéseket** legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvétetnek.

**Üzlet áthelyezés miatt
végeladás**
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
cipőüzletében, a barakban.

— **A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet** Piac-ú. 78. a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszthető kölcsönöket folyósít.

— **Iskolakönyvek** összes iskolák részére új vagy ódon, kaphatók Antalffy József iskolai könyvkereskedésében és antiquáriumban.

A „Párisi Nagy Bazár”-ban

a Dégenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

Olcsón kaphatók

Iskolatáskák 23 krajczártól feljebb.

Valódi bőr iskola táskák nagy választékban felölösség mellett.

Gyermek, fiu és leány sapkák, harisnyák, ingek, bőr, pénz- és szivartárczák és mindentéle

Bazár áruk nagy választékban igen olcsó árak mellett szerezhetők be

a „Párisi Nagy Bazár”-ban
a Dégenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

**Gyermek
székek.**

**Gyermek
kocsik.**

Iskola táskák, könyvhordó sziljak, össze-
rakható táskák, toll- és tentafartók. ←

Kávé raktár

legolcsóbb bevásárlási forrása
DEBRECZEN, Csapó-u. Zenedével szemben.
Saját érdeke, hogy kávé szükségletét tőlem
szerezze be, mert teljesen

Ingyen pörkölöm kávéját

Villanyerőre berendezett kávé pörköl-
dében.
Tisztelettel Roth Antal.

Iskolai tankönyvek

az összes intézetek részére

Csillag Arthur

könyv-, papír- és írószerkereskedésében
Városháza épület.

Kizárólag a legújabb kiadások!

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirat. jelentése
Budapest, 1910. aug. 27.

Készaru változatlan, határidők kissé
gyengültek.

1910. októberi buza	9.80 - 81
1911. áprilisi buza	10.08 - 09
1910. májusi buza	-----
1910. októberi rozs	7.26 - 27
1910. áprilisi rozs	-----
1910. májusi rozs	-----
1910. októberi zab	7.76 - 77
1911. májusi tengeri	5.75 - 76
1910. júliusi tengeri	-----
1910. szeptemberi tengeri	5.74 - 75
1910. augusztusi repeze	-----

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap és fűhércemű üzlete
Placz-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Őszi ajándékok

az összes uridivat cikkekben és
pipereárkban.

Megérkeztek a legújabb divatu Férfi ruha szövetek Szabó László

férfi szabó üzletében, Széchenyi- u. 1.

Ingtalan forgalom.

Molnár László és neje Góbel Zsuzsánna
veszik a debreczeni 8860 sz. tjkvben foglalt
144 négyszögöl majorsági földet Szepesi
János és neje Kovács Máriaától 5800 ko-
ronáért.

Varga Lajos és neje Szűcs Zsuzsánna

veszik a debreczeni 2649 sz. tjkvben foglalt
Késes utca 641 számú házat Szijfártó József
és nejétől 15800 koronáért.

A debreczeni izraelita szent-egylet
(Chevra-Kadisa) előjárósága mély
fájdalommal jelenti, hogy az egylet
érdemes tagja

Fried Emil

ur életének 62-ik évében 1910. évi
augusztus hó 24-én jobblétre szen-
derült.

A megboldogult hült tetemei 1910.
évi augusztus hó 28-án délelőtt 11
órakor fognak a pályaudvartól az
izr. temetőbe örök nyugalomra kísér-
tetni, mely kíséretre való csatlako-
zásra az egyleti tagok tisztelettel fel-
kéretnek.

Debrecen, 1910 aug. 27.

Az izr. szentegylet
előjárósága.

A debreczeni izraelita szent-egylet
(Chevra-Kadisa) előjárósága mély
fájdalommal jelenti, hogy az egylet
érdemes tagja

Braun Gáspár

ur életének 75 ik évében 1910. évi
augusztus hó 26-án jobblétre szen-
derült.

A megboldogult hült tetemei 1910.
évi augusztus hó 28-án delután 2 óra-
kor fognak a Hatvan-u. 81. sz. gyász-
házból az izr. temetőbe örök nyuga-
lomra kísértetni, mely kíséretre való
csatlakozásra az egyleti tagok tiszte-
lettel felkéretnek.

Debrecen, 1910 aug. 27.

Az izr. szentegylet
előjárósága.

Törvénykezés.

Szüneti tanács megalakulása. A
debreceni kir. törvényszék szüneti tanácsa
a mai napon a következőkép alakult meg:
Elnök: Hoffmann József táblabíró, — bírák:
Bernáth Kálmán és Nagy Kálmán törvény-
széki bírók, — jegyző: Kádár István, —
ügyész: Gáthy Bálint dr.

Erőszakos látogatás. Még április ha-
vában történt. Ifj. Tornyai Sándor hajdu-
s oboszlói lakos minden áron vizitálni akart
Bihari Margitnál, aki azonban nem volt
hajlandó volt fogadni a szerelmes gavallért,
sőt bezárta előtte az ajtót. Tornyai nem tá-
gitott és erőszakkal felnyitotta azt. A tör-
vényszék magánlaksértést: kilenc hónapi
fogházra ítélte.

A verekedés vége. Sebők Bálintné
33 éves kócai szűztésű asszony és Kiss
József 27 éves kőműves segéd április havá-
ban valami fölött összeszólalkoztak. Előbb
csak úgy szavakkal csatáztak. Kiss József
— az erősebb vélt jogánál fogva — felka-
pott egy nagy botot és ezzel az asszonyt
fejen ütötte, aki erre a bestiális nők tipikus
eszközét, a vitriolt vette igénybe. Egy üveg
vitriolal végig öntötte a kőműves legény

arcát. Kiss 20 napon túl gyógyuló sebeket
szenvedett. A debreczeni kir. törvényszék a
mai napon ítélkezett a harcias felek fölött.
Sebőköt egy havi, Kisst 3 napi fogházra
és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az íté-
let jogerős.

Nyílttér

Modern Női divat salonban

a legkényesebb izlésnek is megfelelő
kosztümöket,
alkalmi ruhákat és pengyolákat
a legrövidebb idő alatt készítek.

A n. é. hölgyközönség h. magren-
delését kérve

tisztelettel

Gsengeri Julia,
Gróf Degetöld-tér 4.

Soha többé!

nem változtam szappanom, mióta Bergmann
Steckenpferd-liliumszappant (Márka bottló)
Be gmann és Tsától Tetschen a. E. használok,
mert ezen szappan egyedül a leghatásosabb
minden orvosi szappanok között, mely a szep-
lőt eltávolítja, valamint a szép, puha és cárt
bőr ápolására való. Darabja 80 fillér. Kapható
minden gyógyszerárban, drogeriában, parfüm-
kereskedésben stb.

Nincs többé buzaüszög!

Duma Dupuy és Társa
magpáca-
használatára mellett.

27 év óta nagy sikerrel használtatik a buza
üszög a kukorica korom és porüszög, az árpa,
zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag
két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26
fillér. Kevésbé értékes utáztatoktól óvakodjunk.
Debreczenben kapható: Kontsek Géza, Mayer Jenő,
Komióssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak
üzletében.

Numa Dupuy és Társa
Bécs. VII. Windmühlgasse 33.

MAGGI -féle husleves-kocka, darabja 5 f

1 tányér
(1/4 liter)
leveshez

főleg huslevesrel készített: dara-, rizs-, metélt-, taploka-leves, stb.
előállítására szolgál, továbbá mártásokhoz és ízelőkhöz: ez a legjobb!

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag végjeggyel valódi!

Városunk legtekintélyesebb orvosai elismerik: hogy legjobb

**Sérvkötők, Haskötők,
Hátgyenesítők, Gumi harisnyák,**

Orthopád és betegápolási cikkek

SCHÖN SÁNDOR

keztyü, kötszer- és orvosi műszertárában
kaphatók Debreczen, Piacz-utca 12. szám.

Férfi-, Fiu- és Gyermekek ruhák

czipők, csizmák, kézi- és láda kofferek
legolcsóbban beszerezhetők

a Munkás bazárban

Degenfeld-tér 8. szám.

Előkező fővárosi műszaki vállalat

intelligens urat

keres, ki összeköttetései, vagy tudakozó-
dás és czimkölzés révén mindenféle gépe-
szeti berendezések terjesztésénél mellék-
keresetképen közreműködni akar.

Ajánlatokat „Mérnöki vállalat 2509”
jeligére **Blockner J.** hirdető irodájába,
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4.
kéretnek.

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet

lithion tartalmu természetes égvényes
savanyuviz források.

Különleges szer

gyomorhaj és köszvény ellen.

Esőrendű szakfőriak vegyelmzése alapján
rendkívül gyógyhatásuak **köszvény,
ves-, hólyag és a vizeleti szervek** bajai-
nál. **Cukros huygár, epekő, a torok és
tüdőszervek bajainál és gyomormegbe-
tegedéseknél.** Egészségeseknek kitűnő ízű,
igen üdítő ásványi viz bor, cognac vagy
citromsavval vegyítve.

» Csira és vasmentes. »

Kapható mindenütt. Főraktár:

Roth Testvérek

Debreczen, Piacz-u. 11. szám.

Telefon 818.

Telefon 818.

500 koronát

Éretnek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata
mellett ávegye 80 fil., valaha ismét fogfájást kap, vagy
szája büszlik. **Bartilla Winkler Ede, Wien, 19/L, Som-
mergasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárban és
drogériában — Osakis **Bartilla fogviz** kérendő
Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. Oly helyekre,
hol nem kapható, bérmentve küldök ávegyet 5 kor. 80
fillérért Kapható Debreczen: **Mihalovits Isztv. gyógyszer-
tára a „Kigyó”-hoz.**

Kitűnő parcella földek!

A kialakulandó villamos vasut mentő 9
hold föld 200 négyszögölenként való és
lakások építés lesz parcellázva, a me-
lyek szőlő, nyaraló és lakások építésére
igen a kalmas hely, négyszögölenként
még most 3 koronájával igen előnyös
bankfizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni **MEZŐ ÁRMIN** fatelepén.
Wesselényi-tér 6. Berta közmalom mellett.

➡ Gyár nagyobbitás. ➡

Hrabéczy Antal

harmincz éve fennálló ruhafestő, vegytisz-
tító és gőzmosó gyárának

nagyobbitása

a jövő hetekben

➡ befejezést nyer. ➡

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Több mint 600 vagyonos hölgy sürgősen férjhez óhajt menni. Tekintet nélkül foglalkozásukra és vallásukra csakis olyan urak jelentkezzenek — ha vagyontalanok is — a kiknek komoly a nősülési szándékuk. L. Schlesinger Berlin 18.

Gy. Miért nem add már élet jelt magárod, hisz tudja hogy mennyire szeretem, ne kinezzen tovább. Üdvözlő A.

Fontos ügyem van magával a jelzett időben okvetlen várom. Üdvözlő Május hó.

Betöltendő.

Kereskedelmi végzett leány irodalmi alkalmatást keres. Czim a kiadóhivatalba.

Tanuló fizetéssel felvétetik Tolnai Dániel cipő és kalap üzletébe Piacz-u. 49.

Ercy Kálmán gépjavitó ipar telepen Hatvan-u. 58. mű- és géplakatos tanulók felvételnek.

A Linoleumban felvétetik egy jó megjelenésű elarusító, feltétlen a rózsaszín szakmából.

Egy megbízható tiszta takarító a délelőtti órákra kerestetik. Czim a kiadóba.

Adás-vétel.

Most 150 helto Rizling eladó Molnár Lukátsnál Debreczenben.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Beuyás Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, fuó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fuó öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinnek sajtát érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Házhelyek. A Szent-Anna-utca végén, a Gépjavitó műhely, Dohánygyár és Vágóhid közvetlen közelében, a Homokkertben kiépített utcacsorral szemben, nagyjövőjű helyen, mintegy negyven darab 300 négyzetméteres ház hely eladó. A telkek vételárának egyharmadát készpénzben keli kifizetni, a többi részét előnyös feltételek mellett az eladók kölcsönképpen rajtahagyják az ingatlanon. Eladók pénzintézetli összeköttetést szereztek arra nézve, hogy a telekvásárlóknak előnyös házipi tési kölcsön álljon rendelkezésre. Mindenféle felvilágosítást ad és előjegyzést elfogad Márk Endre ügyvézi irodája a Collégiumban.

Új harisnya kötések és fejlelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az egyeült Zziner és Paszomány Gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Csemege-szállítót szállít bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szállító kivitele. Telefon 294.

Az új részletruhában a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hiélképes család heti 2 kor. havi 4 korona részletfizetés mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny, paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz meggyünk rendelést felvenni. Adler és Schwarc Simonffy-u. 6. tejpiaccal szemben.

Tetőcserép, mész, cement kapható Fülöp és Társa mészkereskedésében, Homokkert-utca 121. Hatvan-utca 9.

Egy jó ábrában lévő, finomabb (nickelozott) copirprás megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

„Rolibri“ cig. hüvely a legfinomabb papirból készült, feltétlenül izelje meg mindenki! Főraktár a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert-u. 14.

Szoba seprő 1 drb 16 krajczár, 1 ko szalámi 8 kor. 70 Ugyanitt borshordók leszállított árban Glüeknél, Péterfia-utca.

Katonai cikkek legelőbban kapható Péterfián Glüeknél.

Lakás.

4 szobás utcai lakás nov. 1-én kiadó. Csokosai-utca 10. Józsi az udvarban.

Állást közvetít egyévi gyakorlati és kerask. tudományi önképzület után Friedr. Mester, tulajdonos az Európán túl is ismeretes előbbi kerask. akadémiának Leipzig.

Különféle.

Özv. Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 14

Welsz Ferencz épület és műbutor készítő. József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Megbízható, szorgalmas szolga bármily üzletben vagy irodában alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Inglbluzok, kötények, fehérneműk varását és gomruk varrást elvállalok, házhöz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Jósnó házakhoz is elmegy. Czime a kiadóhivatalba.

Piacz utca 75. sz.

Bauer Károly

óra és ékszer üzlete az (Iparbankkal szemben)

Kitünő órák

legújabb divatu ékszerek legutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel óras műhelyemben Piacz-utca 75. sz.

Fazekas Imre

Villanyvilágítási és erőátviteli vállalata

Debreczen, Piacz-u. 77.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

Órás és ékszer üzletemet házlebontás miatt

május hó 1-én Piac utca 8b. szám alól Hunyadi utca 12. sz. a. (Várad utca) helyeztem át.

Ngyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jó indulatukkal mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel
Gasparik Ádám
műrás és ékszerész.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy szabadalmazott lópatkógyári és gépjavitó vállalatomból Erdődi Ármán ur mint társ barátságos uton létrejött egyezés folytán kilépett s úgy a szabada'omnak, mint az egész vállalatnak egyedüli tulajdonosa lettem.

Egyidejűleg van szerencsém tudatni, hogy nyersolaj-motorer-re tervezett gépjavitó ipartelepem, mely a legmodernebb technikai eszközökkel van felszerelve, mindennemű gépjavitást vállalok s annak gyors és legszakyszerűbb kiviteléről kezeskedem.

Raktárainon beszerezhetők a Pálffy-féle nyersolajmotorok, a legkitünőbb gazdasági gépek, valamint a Magyar Kender és Lenipar Részv. Társ. legjobbnak bizonyult kender áruai: kötelek, kötőfékek, isirángok, ponyvák, zsákok, dohányzs. neg stb.

Szolid kiszolgálás, és a nagyérdemű közönség érdekeinek igaz megóvása, vállalatomnak egyik legfőbb alapelve.

S ives támogatásukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Erczy Kálmán,

Ugyanott gép és műlakatos tanoncok felvételnek.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak állandó, szép és előkelő színt, amíg a valódi Eisenstädter-féle

Eglasine padló-fénymázt

nem használja.

Bejegy. védjegy. Az „Eglasine“ három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző színt ad.

Az „Eglasine“ teljesen szagtalan.

Az „Eglasine“ fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is. Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

„Eglasine“ padlófénymázt és ügyeljen a „Páncélos lovas“ védjegyre amely minden dobozon látható

Páncélos lovas

Eladó a Homokkertben

egy szobából, konyhából és szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

latányos áron.

Felvilágosítást ad **Dr. Tervey Tamás** ügyvédi irodája, Piacz-utca 73.

A legjobb iskola cipők.

Már bebizonyult dolog, hogy csak a **Hazai cipőraktárában**

lehet a legjobb saját készítményű cipőt a legolcsóbban beszerezni, hol megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Iskola lila cipő a legjobb.

Szőnyegek, Függönyök, Terítők
Haas Fülöp és Fiai
gyárosoknál
Debreczen, Placoz-u. 59.

Ön rendel esernyőt, napernyőt és nem gondol arra, hogy csellel drégán fizet.
Ha akar magának hasznát hajtani, forduljon hozzám bizalommal, mielőtt szükségletét fedezi.
Nem fizet el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kap olcsón ha felkeresi cégemét.
Wiener Hermann

esernyő- és napernyő készítő
Debreczen, Sas-utca 3. sz.
Javítások és áthuzások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és üdévé teszi az arobert! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.
Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

ajándékot!
küldünk Önnek postafordultával **ingyen** és bérmentve, ha árjegyzékünk szétküldése czéljából nekünk
100 darab
csak vidékiek
magán és Állambivatalnokok, tanítók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált magánzók, kereskedők, iparosok stb. címzett lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva behűldi.
LEOPOLD WEISS, WIEN.
11/2, Lichtenauergasse 4.
Debreczeni címeket nem használhatunk, ahelyett küldhet különböző kisebb vagy legkisebb községek címeket.

Kartelen kívül.
MEZŐ ÁRMIN
épületha, deszka és cserépkereskedése, **Wesselényi-tér 6. szám alatt** (Bertagözmalom mellett.) **Kolarit elszigetelő lemez** kizárólagos egyed árusítása. — **Kartelen kívül,** tehát **olcsó árak.** Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nalam szerezzze be.

Vigyázat!
A dísznövényezés csak akkor hasznalható, ha egy állat sem betegszik meg. Csakis az „Obelisk“ dísznövények „SUSSANOL“ biztos hatású és megóvják a veszteséget. — Az elismerések ezre igazolja
szer dísznövények csak ez előzi
Egy üvegosa á 2 K
Vigyázzunk a mel-
„Obelisk“ (oszlop) sa
ézt. Csalhatatlan
vész ellen. valamint
meg ezt.
10 üveg 8 korona.
lékelt védjegyre
pontos címre.
Apotheke zum Obelisk des Viktor Hauser vorm. P. Birnbacher, Klagenfurt, Kardinal-platz.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELO-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére **Csapó-u. 30.**
Telefon 558. sz.

Szántó Zsigmond
modern kárpitos és díszítő
Debreczen, Placoz-utca 63. sz.
Készít a mai kor igényeinek a legszebb kivitelű szalon és
uri szoba berendezéseket
a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig, valamint igen jutányos árban valódi önműködő **Floz Roletákat**, nagyobb megrendelésnél tetemes ár- engedmény.
Legjobb minőségű **madracokat** házaknál ugy helyben és vidéken elkészítem.
Jó munkámért többszörli kitüntetés.

A modern ékszeripar
műremei készülnek
Vági István
ékszerész műtermében
Miklós-utca 10. sz.
Javítások, átalakítások jutányos árban eszközöltetnek.
Mindennemű ékszertervezések kívánatra készíttetnek.

Bortermelők, szeszgyárosok és nagykereskedők figyelmébe.
A mechanikai erőre berendezett
Alföldi hordógyár részvénytársaság
ajánl szlavonai és magyar tölgyfából gyártott elsőrendű
hordókat
25 literől 10.000 liter nagyságig.
Gyártmányaink különös előnyei: **Precízis munka és a hordók gözöltetése,** a mely által a cseresav eliminálódik és az égetés mellőzésével a hordók tartósabb és erősebb. — Kisebb rendelések is eszközöltetnek.
Gyárunkat az érdekelt közönség bármikor megtekintheti, ahol kellő felvilágosítással szolgál
Gyártelep és iroda **Ispotály-tér. Telefon 617.**
Évi termés 100.000 hectoliter.

SOLVAN ruhát tisztít. **SOLVAN** csipkebuzít tisztít. **SOLVAN** butort tisztít. **SOLVAN** bőrkecstyüt tisztít. **SOLVAN** szőnyeget tisztít

SOLVAN kapható **Fluss József és Társa** vegyészeti gyárában **Budapest VII., Károly-körút 5**
Debreczenben: Csanak József, Máyer Jenő és Béla, Kontsek Géza, Félégyházy János, Lindenfeld J. Jenő, Róth Antal, Grünberger és Glück, Riekl József Zelmcs cégeknek.

A „Korona“ kenyér gyár kérelme.

Mélyen tisztelt fogyasztó közönség!
 Kenyerünk iránti nagy érdeklődést megköszönve, kérjük továbbra is csak „Korona“ kenyeret kérni. Üzemünk kezdő nehézségeit (minek folytán a két-három próbasütéseink nem sikerültek) legyőzte, **kenyerünk legkifináltabb** s nap-nap után annival izletesebbek, hogy ma holnap csak arra ébredünk hogy mást mint „Korona“ kenyeret nem is ehetünk.

A „Korona“ kenyér, mely maga a megtestestült tisztaság, ma kétszeresen ajánlható, mert a fenyegető kolerának a gyökere a tisztálalanság.

Mivel pedig a „Korona“ kenyér burgonyamentes és ment minden salaktól mit kenyérbe emberi kéz fertőzése bevehet, kérjünk tehát mindenhol csak „Korona“ kenyeret!

Kapható és megrendelhető az eredeti gyári árakban a gyár irodájában **Telefon sz. 825., Városi raktár Sas-utca Telefonsz. 845., Fried és Löwenheim Placz-u. 72., Hatvan-u. 16. Dr. Hütter ház., Kupler Jakab József kir. herceg-u., Mandel R. Bethlen-u. 36., Grünfeld Leopold Miklós-u.** és minden fűszer és vegyes kereskedésben.

Eredeti gyári áraink: **Király kenyér 14, fehér kenyér 12, közép barna 10, barna kenyér 9, Korona különlegesség kisl 12, nagy 24 fillér.** — Ügyeljünk a védjegyre. — Szives pártfogást kérve, hazafias tisztelettel

Korona gőzkenyérgyár.

S hold Ondódi föld eladó.

Felvilágosítást ad **Dr. Tervev Tamás**
 ügyvédi irodája, Piacz-utca 73.

A Bóni gyártelep
 és mezőgazdasági r.-t. NYIRBÁTOR,
 ajánlja legjobb minőségű

mosó-szappant

és pedig: **Bóni színszappant, Szegedi házi szappant, Csont szappant, Debreczeni lajta szappant** továbbá kis üstön főzött **5 éves legjobb minőségű borpárlatot.**

Butor részletfizetésre

a legegyszerűbbtől a legmodernebbig kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos árban kapható

Grünfeld Mór

püspökladányi butorkereskedőnél,
 aki levelbeni tudakozódásra minden felvilágosítást is készséggel megad.

Zongorák, Pianinók, Cimbalmok, hangszerek

legolcsóbban vásárolhatók és beszerezhetők

Schmidt S.

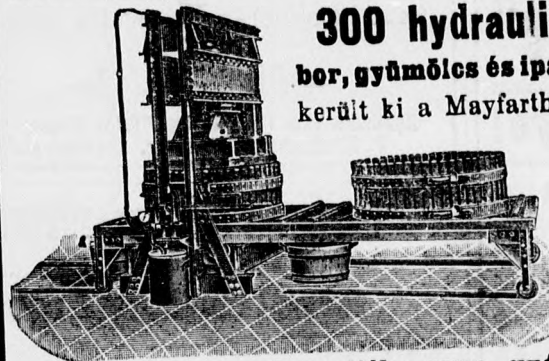
hangszer üzletében

Piacz-u. 73. sz.

Javitások és hangolások ugy helyben mint vidékre elfogadtatik.

35'000 bor- és gyümölcs-sajtó
20'000 gyümölcs- és szőlőzúzó

300 hydraulikus sajtó
 bor, gyümölcs és ipari célokra stb.
 került ki a Mayfarth-féle gyárból.

Az 1899-iki évben készült

2500 sajtó,
1200 zúzó

Csattanós bizonyítéka ezen gyártmányok feltűnő jóságának.
 Tessék bizalommal fordulni

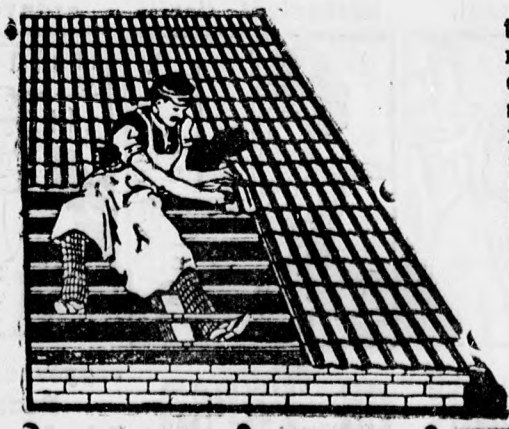
MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

Kitüntetve több mint 650 arany-, ezüst stb. éremmel.
 Képviselek és viszontelárúsítók kerestetnek.

mezőgazdasági és ipari gépyáralhoz
 Bécs, II., Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen.
 Tessék mindig a Mayfarth cég nevére figyelni.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Agyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43-45 drb. sulya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még ronszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. sulyu lesz addig a gépcserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/2, 3/4 és 1/2 nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakeskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy alulírott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN
 Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.